

INFORMACJA

z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2021 rok.

**Panie Przewodniczący,
Wysoka Rado!**

Z mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Środki finansowe na realizację powyższych zadań Gmina pozyskuje z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom prowadzącym detaliczną i gastronomiczną sprzedaż napojów alkoholowych oraz od 1 stycznia 2021 roku z tzw. „Małpkowego”, czyli opłaty, jaką sprzedawcy napojów alkoholowych są zobligowani odprowadzać od tzw. małpek. Połowa wpływów z tego tytułu trafia do NFZ, połowa do gmin na edukację, profilaktykę i zwalczanie skutków uzależnień.

Zadania ujęte w gminnych programach - gmina realizuje przez powołanego Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przy współpracy z **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzyżu Wielkopolskim.**

Realizacja ustawowych zadań w 2021 roku przebiegała następująco :

- **zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,**
- **udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy**

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W zakresie realizacji wymienionych zadań na terenie Gminy Krzyż Wielkopolski od 1994 roku działa Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, który pełni ważną rolę w lokalnym systemie pomocy. Zatrudnione w nim osoby oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych systematycznie pogłębiają wiedzę, co wiąże się z jakością świadczonej pomocy na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie. W 2021 roku członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzięli udział w szkoleniach dotyczących właściwie przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, prowadzenia dialogu motywującego oraz efektywnego działania GKRPA. Przewodnicząca GKRPA dodatkowo wzięła udział w szkoleniu dotyczącym „małpkowego”, jako kolejnego źródła finansowania gminnych programów profilaktyki.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dostępny był dla klientów zależnie od potrzeb, w terminach dostosowanych do indywidualnych możliwości. W Punkcie oprócz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizował swoje zadania psycholog uzależnień oraz dwóch terapeutów ds. uzależnień i współuzależnieni. Sytuacja epidemiczna w kraju w roku 2021 pozwoliła na nieprzerwane funkcjonowanie Punktu.

Od połowy 2021 roku w strukturze Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego funkcjonuje grupa wsparcia dla kobiet będących ofiarami przemocy w rodzinie oraz osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

Punkt prowadzi dokumentację rejestrową udzielonych konsultacji i porad. Jest zaopatrzony w bazę danych o dostępnych miejscach pomocowych min. Zakładach Leczenia Uzależnień. Posiada materiały edukacyjne dla klientów. W 2021 roku pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie udzielono 434 razy.

Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych służyła pomocą osobom uzależnionym i współuzależnionym, ofiarom przemocy w rodzinie w zakresie pomocy psychospołecznej, socjalnej oraz w wielu różnych sprawach dotyczących rozwiązywania problemów w rodzinie, w związku z występującym problemem alkoholowym. Ilość przeprowadzonych w 2021 roku rozmów, spotkań i porad to 394. Przewodnicząca GKRPA uczestniczyła w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie. Zespół działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzyżu Wielkopolskim. Ważnym elementem realizowanym systematycznie jest współpraca z instytucjami oraz służbami na terenie gminy i powiatu w zakresie pomocy w rozwiązywaniu trudnych spraw związanych z obszarem uzależnień oraz przemocy domowej. Dotyczy to instytucji takich jak: MGOPS, Komisariat Policji, placówki oświatowe na terenie gminy, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy - Zespół Kuratorów, Poradnia Zdrowia Psychicznego w Złotowie oraz Zakłady Leczenia Uzależnień w regionie (Charcice, Piecwo, Ciborz, Poznań) i Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Drezdenku. Warto nadmienić, iż dobrowolnemu leczeniu w placówkach leczenia odwykowego i poradni leczenia uzależnień i współuzależnień wspomnianych powyżej w 2021 roku poddało się 27 osób, z czego 18 osób wybrało leczenie stacjonarne (ośrodek). 15 z 18 osób ukończyło pełen cykl leczenia (6-tygodni), abstynencję zachowało prawdopodobnie 8 osób z tego grona.

W grudniu 2021 roku zorganizowano szkolenie dla osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocowych na terenie gminy, w którym wzięli udział przedstawiciele powyższych instytucji.

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym systematycznie działa grupa wsparcia Anonimowych Alkoholików, grupa spotykała się 1 raz w tygodniu. Spotkania zawieszono w październiku 2021 ze względu na sytuację epidemiczną.

Dzieci i młodzież dotknięta alkoholizmem i przemocą w rodzinie otrzymywała wsparcie w świetlicy środowiskowej w Krzyżu Wielkopolskim działającej w godzinach popołudniowych 4 razy w tygodniu. Udało się również zorganizować filie świetlicy w Hucie Szklanej oraz Żelichowie (zajęcia tam odbywały się 1 raz w tygodniu). W 2021 roku wsparciem świetlicy objęto około 68 dzieci i młodzieży.

Głównym zadaniem świetlic jest między innymi: pomoc w nauce, organizowanie dzieciom czasu wolnego, w tym organizowanie zabaw i zajęć sportowych, wyjazdów w miejsca atrakcyjne, rozwijanie zainteresowań, kultury osobistej, rozwój umiejętności interpersonalnych, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, zapewnienie ciepłego napoju oraz poczęstunku, współpraca z rodzicami dzieci i młodzieży i instytucjami ich wspierającymi.

Do prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi i młodzieżą w świetlicach zatrudniano 3 wychowawców (2 osoby w Krzyżu Wielkopolskim, 1 osoba w Żelichowie i Hucie Szklanej), którzy posiadają ukończone studia wyższe z uprawnieniami pedagogicznymi oraz dodatkowymi uprawnieniami pozwalającymi na prace w obszarze rodzin z dysfunkcją społeczną.

W całorocznej działalności świetlic zakupiono niezbędne materiały i artykuły szkolne, gry i zabawy, artykuły spożywcze, napoje. Kontynuowano ubiegłoroczną kampanię „Postaw na rodzinę”. W okresie wakacyjnym zorganizowano zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci uczęszczających na zajęcia świetlicy środowiskowej w ramach „Drzwi otwartych świetlicy środowiskowej” w Krzyżu Wielkopolskim i Żelichowie. Ważnym i nierozłącznym elementem pomocowym dla dzieci i młodzieży było zorganizowanie wypoczynku letniego w formie wyjazdowego obozu socjoterapeutycznego do Ustki i Władysławowa. Do udziału w obozie w 2021 r. zakwalifikowano 20 osób w wieku od 8 do 15 lat. Dzieci i młodzież w czasie pobytu na obozie pozostawali pod opieką psychologa, socjoterapeuty i wychowawców.

-prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W ramach realizacji zadania w 2021 r. zorganizowano i sfinansowano dla dzieci i młodzieży placówek oświatowych na terenie gminy programy profilaktyczne oraz warsztaty i zajęcia edukacyjno-profilaktyczne z zakresu profilaktyki problemowej uzależnień alkoholowych i narkotykowych, środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałania agresji rówieśniczej.

W dniach 8 listopada - 3 grudnia 2021 Trenerzy Centrum Działań Profilaktycznych w Wieliczce zrealizowali programy i warsztaty profilaktyczne w placówkach przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych na terenie Miasta Krzyż Wielkopolski:

1. Przedszkole nr 1 im. Marii Konopnickiej w Krzyżu Wielkopolskim, ul. Akacyjowa 1, 64-761 Krzyż Wielkopolski
2. Przedszkole nr 2 „Harmonia” w Krzyżu Wielkopolskim, ul. Zachodnia 15, 64-761 Krzyż Wielkopolski
3. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Krzyżu Wielkopolskim, ul. Sienkiewicza 1, 64-761 Krzyż Wielkopolski
4. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Krzyżu Wielkopolskim, ul. Wojska Polskiego 31, 64-761 Krzyż Wielkopolski
5. Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919, ul. Sikorskiego 15, 64-761 Krzyż Wielkopolski

W warsztatach wzięły udział zespoły klasowe wraz z nauczycielami.

Warsztaty zostały zrealizowane w tematyce profilaktyki uniwersalnej, dostosowanej do grup wiekowych, wg poniższego zestawienia.

- „Cukierki”: Bajko-terapia dotycząca uzależnień, warsztat 90 minutowy – 5 realizacji dla Przedszkoli (poprzez „realizację rozumieć należy blok dla jednej grupy 25 osobowej),
- Przyjazna zabawa to dobra sprawa”: warsztat 90 minutowy w tematyce emocji, właściwej komunikacji i rozwiązywania konfliktów – 4 realizacje dla klas I szkoły podstawowej,
- „Silna Mała mróweczka”: warsztat 90 minutowy w tematyce akceptacji, budowania pewności siebie – 3 realizacje dla klas II szkoły podstawowej,
- „Bezpieczne Smyki”: warsztat 90 minutowy w tematyce bezpiecznego poruszania się w sieci i mediach społecznościowych – 4 realizacje dla klas III szkoły podstawowej,
- „Bez – stres”: warsztat 90 minutowy w tematyce radzenia sobie ze stresem – 4 realizacje dla klas IV szkoły podstawowej,
- „Trening zachowań Asertywnych”: warsztat 90 minutowy dotyczący zachowań asertywnych (użytki) – 4 realizacje dla klasy IV szkoły podstawowej,
- „Nie bój się lęku”: warsztat 45 minutowy na temat lęku, sposobów radzenia sobie z lękiem – 4 realizacje dla klasy IV szkoły podstawowej,
- „Nikotynizm” – 45 minutowa prelekcja na temat nikotynizmu – 1 realizacja dla klas IV szkoły podstawowej.
- „Zaplatani w Sieci”: warsztat 90 minutowy dotyczący cyberprzemocy, sposobów radzenia sobie z przemocą w sieci – 3 realizacje dla klas V szkoły podstawowej,
- „Przemoc odbierze Ci moc”: warsztat 90 minutowy dotyczący przemocy, agresji – 8 realizacji dla klas VI-VII szkoły podstawowej,
- „Wszystko co chcielibyście...”: warsztat 90 minutowy dotyczący tożsamości seksualnej, problemów z tożsamością seksualną - 8 realizacji dla klas VI-VII szkoły podstawowej,
- „Trening zachowań asertywnych - czyli jestem sobą i potrafię odmawiać”: warsztat 90 minutowy w tematyce zachowań asertywnych (narkotyki, dopalacze) – 6 realizacji dla klas VIII szkoły podstawowej,
- Program Rekomendowany „Debata”, warsztat 135 minut – 17 realizacji dla klas V-VIII szkoły podstawowej,
- „Nie bój się lęku/Smutno że aż boli”: warsztat 135 minut na temat lęku, depresji – 14 realizacji dla klas I-III szkoły ponadpodstawowej

Łącznie programami i warsztatami zostało objętych pięć placówek, zrealizowano 85 spotkań warsztatowych z udziałem 51 oddziałów klasowych i ich nauczycieli.

- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W 2021 roku nie podejmowano interwencji oraz nie występowano przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to jedna z instytucji wspomagających Gminę w zakresie zadań własnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Członkowie GKRPA to zespół osób o różnych kompetencjach, który powinien mieć charakter wyspecjalizowany. Zadania i kompetencje Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są określone w postanowieniach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, również ma bezpośredni wpływ na konstrukcję i realizację gminnych programów.

Do ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy :

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży, kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

W 2021 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 12 posiedzeń .

Zlecono biegłym sądowym wykonanie dla 6 osób opinii psychiatryczno – psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym przy MGOPS.

Komisariat Policji przeprowadził 31 interwencji domowe, gdzie została stwierdzona przemoc w rodzinie i założono „NIEBIESKIE KARTY”.

Wszczęto 12 postępowań przygotowawczych o przestępstwo z art. 207 Kk. Do PDOZ doprowadzono 51 dorosłych osób celem wytrzeźwienia. Nie prowadzono postępowań wobec przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych związanych z naruszeniem art. 18 ust. 10 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wnioski wobec osób dorosłych nadużywających alkoholu z interwencji domowych prowadzonych przez Komisariat Policji trafiły do GKRPA celem rozpoznania zgodnie z art. 24, 25, i 26 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Mają one odzwierciedlenie w prowadzonych aktach przez GKRPA.

Działając zgodnie z art. 18 ust 1 pkt. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzyżu Wielkopolskim pozytywnie zaopiniowała 10 wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wnioski opiniowano pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych określonych w Uchwale Nr XLII/334/2006 RM z dnia 01.09.2006 r. oraz Uchwale Nr XXII/32/317/2018 z dnia 24.05.2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta i Gminy Krzyż Wielkopolski miejsc sprzedaży napojów alkoholowych. Zorganizowano kontrolę 6 punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz audyt terenowy dla sprzedawców napojów alkoholowych z udziałem „tajemniczego klienta”.

Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 roku realizowany był jedynie ze środków dodatkowych pochodzących z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz tzw. „małpkowego”.

Wszystkie zadania przewidziane do realizacji w 2021 roku, mimo pandemii i obostrzeń sanitarnych udało się wykonać przy zachowaniu należytej staranności oraz pełnym zaangażowaniu osób odpowiedzialnych za wdrożenie w życie postulatów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.